

Kommunstyrelsen

Översyn av kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete

Ärendet

Brottsförebyggande arbete och trygghetsfrågor är prioriterade uppgifter för Danderyds kommun och har på senare tid ökat i strategisk betydelse. Kommunledningskontoret har på uppdrag av kommunstyrelsen 2016-05-23 § 66 genomfört en översyn av det brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbetet i kommunen.

Översynen har belyst Trygg i Danderyds roll och funktion samt hur arbetet med brottsförebyggande och trygghetsskapande frågor bedrivs på förvaltningsnivå. I översynen har det bland annat ingått att kartlägga den interna samordningen av det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet, Trygg i Danderyds mandat och ansvar samt samarbetsaktörernas viljeriktning inom området

I översynen presenteras slutligen rekommendationer på tänkbara lösningar som det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet kan organiseras utifrån.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 16 oktober att remittera ”Översyn av Danderyds kommuns brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbete” och förslag till ny instruktion för Trygg i Danderyd till Trygg i Danderyd.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att godkänna ”Översyn av Danderyds kommuns brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete 2017-12-01”

2. Kommunstyrelsen beslutar att godkänna ”Ny instruktion för Trygg i Danderyd” som träder i kraft 2019-01-01 och ersätter reglemente 03.06.01.

Bakgrund

Översynen har genomförts genom att kartlägga nuläget med avseende på följande delar:

- Kommunens interna samordning av det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.
- Trygg i Danderyds ansvar och mandat.
- Kommunens och samarbetsaktörernas viljeriktning inom området.
- Aktörernas syn på ansvarsförhållanden inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.

I översynen har det även ingått att presentera ett antal exempel på hur andra kommuner samverkar kring och organiserar sitt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. En rekommendation av översynen är att en ny instruktion för Trygg i Danderyd tas fram (bilaga 5), instruktionen föreslås träda ikraft i samband med nästa mandatperiods början.

Remiss

Kommunstyrelsens arbetsutskott remitterade den 16 oktober ärendet till Trygg i Danderyd.

Trygg i Danderyd skriver i sitt yttrande att översynen är väl genomförd och håller sammanfattningsvis i stort sett med om samtliga slutrekommendationer.

Trygg i Danderyd beslutade vid sammanträdet den 27 november att överlämna yttrande gällande ärendet till kommunstyrelsen.

Ändringar

Kommunledningskontoret har beaktat Trygg i Danderyds föreslagna ändringar och tillägg samt korrigerat mindre språkändringar:

Följande ändringar är gjorda:

- a) *Översyn*

2.1 (sid. 6) Tillägg gällande: *Primär brottsprevention* omfattar insatser som inträffar innan brott begås. (lagt till: *innan brott begås.*)

Sekundär brottsprevention innebär att man fokuserar på brott som begåtts eller som man har sannolika skäl att tro att det kommer att inträffa. Den typ av prevention är ofta selektiv. (lagt till: *att man fokuserar på brott som begåtts eller som man har sannolika skäl att tro att det kommer att inträffa. Den typ av prevention är ofta selektiv.*)

Tidigare Figur 2.- gällande data om brottsstatistik i riket stryks, på grund av ej relevant jämförelse.

3.2 (sid. 11) ändrat till *andel* ungdomar istället för antal ungdomar.

7.2 (sid. 18) vidare stryks *utgå från* polis och kommunavtalet gällande samverkansavtalet med polis, för att betona vikten av att en verksamhetsplan tas fram utifrån egen analys gällande Danderyds kommun. Ändras till endast Polis- och kommunavtalet.

8.2 (sid. 20) ta fram en verksamhetsplan stryks och ändras till verksamhetsplanering. Tidigare rekommendation att Trygg i Danderyd ska *godkänna* verksamhetsplan ändras till: *Mål för arbetet och verksamhetsplanering för det brottsförebyggande arbetet bör specificeras och inkluderas i kommunledningskontorets verksamhetsplan.*

b) Instruktion

Trygg i Danderyd ska sammanträda 6 gånger per år (ej som tidigare förslag 4–6 gånger /år.)

Tillägg: Trygg i Danderyd bör tilldelas en *egen budget* årligen för konferens, utbildningar, material mm.

Kommunledningskontorets yttrande

Översynen har genomförts med hjälp av dokumentanalys, intervjuer och statistikbearbetning. I det följande sammanfattas innehållet i rapporten (bilaga 3).

I Danderyds kommun finns sedan 2007 ett brottsförebyggande råd, Trygg i Danderyd, som är ett politiskt sammansatt organ placerat under kommunstyrelsen. Trygg i Danderyd har en rådgivande

funktion men ingen beslutanderätt. Trygg i Danderyd fungerar även som remissinstans gällande frågor som rör detaljplanprocessen. Det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet som bedrivs i Danderyds kommun i dag har många aktörer inblandade. Arbetet bedrivs på lokal nivå genom kommunens brottsförebyggare som är sekreterare i Trygg i Danderyd och arbetar med administrationen kring rådet. På regional nivå genom "Roslagsnätverket" och "Nätverk -Nordost" utifrån kommunfullmäktiges övergripande mål om att Danderyd ska vara en trygg och säker kommun, samt genom de olika nämndernas mål som berör frågorna.

I de intervjuer som genomförts inom ramen för den här översynen har det framkommit att mål- och styrdokumenterna gällande brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbete överlag i kommunen är otydliga.

Vidare finns det inte i dagsläget fullt ut gemensamma definitioner kring trygghets- och brottsförebyggande åtgärder och det saknas specificerade mål för frågorna inom respektive nämnds verksamhetsområde. Det har även kommit fram att det finns några otydligheter kring det brottsförebyggande rådets Trygg i Danderyds mandat, funktion och målstyrning samt att rutinerna kring rådets funktion som utpekad remissinstans i planprocessen är oklara. En ökad målstyrning av frågorna dels genom verksamhetsplanering och mål som bland annat bygger på samverkansavtalet med polisen skulle underlätta för en långsiktig planering och rätt prioriteringar av insatser inom området.

Det sker flera brottsförebyggande insatser i praktiken runt om i kommunen men det fattas ett helhetsperspektiv på frågorna, därav är en av slutsatserna i rapporten att nå en tydligare ansvarsfördelning och ett mer integrerat arbetssätt inom kommunens trygghetsskapande- och brottsförebyggande arbete och säkerhetsarbetet i kommunen i stort.

Rekommendationer

1. *Ökad intern samordning och gemensamma definitioner*

En viktig utgångspunkt är att kommunen samordnar sig internt genom att enas kring gemensamma definitioner gällande trygghetsskapande- och brottsförebyggande arbete. Detta skulle lämpligtvis kunna integreras i processen för det ordinarie mål- och budgetarbetet. I detta avseende finns redan en del övergripande formuleringar i mål- och budget, plan 2017–2019 att utveckla och bygga vidare på.

2. Utveckla Trygg i Danderyd och verksamhetsplanering

Det är en styrka att det finns stort engagemang i kommunen för trygghetsskapande och brottsförebyggande frågor att bygga på för att utveckla Trygg i Danderyd. Som det ser ut idag finns det en del oklarheter kring Trygg i Danderyds faktiska mandat och arbetssätt. Om man vill utveckla Trygg i Danderyds roll och funktion bör rådets uppdrag definieras tydligare genom att ta fram en instruktion som konkretiserar rådets uppgifter tydligare. Trygg i Danderyd ska verka för att skapa engagemang runt brottsförebyggande och trygghetsskapande frågor i kommunen. Rådet bör vara ett lokalt organ och en pådrivande kraft för det brottsförebyggande arbetet i kommunen samt verka för ett långsiktigt perspektiv i hanteringen av frågorna. Mål för arbetet och verksamhetsplanering för det brottsförebyggande arbetet frågorna bör specificeras och inkluderas i kommunledningskontorets verksamhetsplan. Verksamhetsplanering och mål bör bland annat ta hänsyn till på samverkansavtalet med polisen för rätt prioritering av insatser inom området.

Internt i organisationen bör fler mätbara mål och indikatorer skapas för de frågor Trygg i Danderyd har rådighet över med syfte att underlätta rådets ansvar för kvalitetssäkring, utvärdering och uppföljning av frågorna.

Eventuellt skulle en ny sammansättning av Trygg i Danderyd kunna övervägas. De politiska representanter som ingår i Kommunala pensionärsrådet och Kommunala funktionshinderrådet utses idag via de facknämnder som hanterar den typ av frågor som är kopplade till respektive råds ansvarsområden. Om Trygg i Danderyd skulle bemannas utifrån samma princip skulle följande nämnder kunna utse vardera en ledamot att ingå i rådet: byggnadsnämnden, fastighetsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden och utbildningsnämnden. Rådets sjunde ledamot, ordföranden, skulle kunna utses bland kommunstyrelsens ledamöter och ersättare för att tydliggöra rådets organisatoriska hemvist (ett råd under kommunstyrelsen). Denna sammansättning skulle kunna ge en bättre möjlighet att nå ut med trygghetsfrågorna bredare i organisationen till nämnder och förvaltningar. Det är dock en fråga för de politiska partierna att ta eventuella initiativ i denna del.

Vidare föreslås att tjänsten som handläggande tjänsteman utökas från halvtid till heltid, vilket beslut fattats om i budget för 2018.

3. *Integrera det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet med säkerhetsarbetet*

I stället för att se det trygghetsskapande - brottsförebyggande arbetet som en egen del bör det operativa arbetet inom detta område effektiviseras genom att det på ett bättre sätt integreras i kommunens säkerhetsskapande arbete i stort. Det skulle främja det brottsförebyggande arbetet inom nämndernas verksamhetsområden. Det kan också bidra till att mer effektiva insatser genomförs i och med att man ser på problemen med en helhetssyn inom ett område där många frågor idag går in i varandra och kräver samordning.

4. *Utvärdering*

Utvärdering bör ske under andra halvåret 2019.

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen godkänna:

1. Översyn av brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete 2017-12-01.
2. Ny instruktion för Trygg i Danderyd (ersätter Reglemente 03.06.01) som träder ikraft 2019-01-01.

Åsa Heribertson
Kommundirektör

Johan Lindberg
Kanslichef

Handlingar i ärendet

Bilaga 1: Tjänsteutlåtande 2017-12-06

Bilaga 2: Kommunstyrelsens beslut, KS 16-05-23 § 66

Bilaga 3: Översyn av Danderyds kommuns brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete 2017-12-01

Bilaga 4: Reglemente 03.06.01- Brottsförebyggande rådet- Trygg i Danderyd

Bilaga 5: Instruktion Trygg i Danderyd

Bilaga 6: Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut, KSAU 17-10-16 §49

Bilaga 7: Yttrande Trygg i Danderyd 2017-11-22

Bilaga 8: Protokoll Trygg i Danderyd 2017-11-27, § 69